

ИНФОРМАЦИЯ

ЗА ФИТОСАНИТАРНОТО СЪСТОЯНИЕ НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ КУЛТУРИ

към 10.07.2023 г.

През месец юни времето запази неустойчивия си характер - с резки колебания в температурните стойности и проливни дъждове, придружени с вятър и градушки. Честите обилни валежи поддържаха преовлажен горния почвения слой, което в отделни райони доведе до наводнения в площи, заети със земеделски култури. В тези райони на страната се наблюдава полягане на посевите с пшеница и ечемик. През юни месец имаше локални градушки в областите: Благоевград, Враца, Добрич, Монтана, Перник, Русе и Сливен. Високата атмосферна влажност създаде благоприятни условия за развитието на редица гъбни болести по овощните култури.

ПШЕНИЦА И ЕЧЕМИК

Фенофаза:

Пшеница: ВВСН (85) „Восъчна зрялост (меко тесто): съдържанието на зърното е меко, но сухо. Не остава отпечатък от нокътя на палеца“

Ечемик: ВВСН (89) „Пълна зрялост: зърното е твърдо, трудно се разделя с нокътя на палеца“

Контрол на вредителите:

Обикновена житна пиявица *Oulema melanopa*

Ларви и вредна дейност на неприятеля са установени в областите: Добрич, Кърджали, София град, София област, Търговище и Ямбол.

Вредна житна дървеница *Eurygaster integriceps*

В цялата страна, наблюдаваната плътност на неприятеля е под ПИВ, единствено в София област установената популационна плътност е около ПИВ (1-4 бр./кв.м). Химична борба срещу ларвите е изведена в областите: Добрич, Кюстендил, Пловдив и Разград.

Обикновен житар *Anisoplia austriaca*

В областите: Враца и Добрич в отделни посеви се наблюдават възрастни индивиди, като плътността е под и около ПИВ (2-8 бр./кв. м.)

Септориози по житните *Septoria tritici*, *Septoria nodorum*

В областите: Видин, Враца, Кюстендил и Търговище, степента на нападение от патогена се е над ПИВ (между 10-40 %).

Брашнеста мана *Erysiphe graminis*

✉ Гр. София, 1606, бул. "Пенчо Славейков" № 15А
☎ +359 (0) 2 915 98 20, ☎ +359 (0) 2 915 98 98, www.bfsa.egov.bg

Във областите: Враца, Ловеч и София град, степента на нападение е под и около ПИВ (2-10 %).

Кафява листна ръжда /*Puccinia recondita*/ и жълта ръжда /*Puccinia striiformis*/

В началото на месец юни в област Видин в отделни масиви се наблюдава масово проявление на кафява ръжда в силна степен на нападение. От средна до силна степен на нападение от кафява и жълта ръжда се наблюдава в областите: Враца, Кюстендил, Перник, София град, София област, Търговище и Шумен.

Фузариоза /*Fusarium sp.*/

Честите превалявания и захлаждания през периода на цъфтежа на пшеницата, благоприятстваха проява и развитие на фузариум по класовете и чернилни гъби в някои области. Степента на нападение е слаба, с единични прояви по класа в отделни посеви. Петна по класа са установени в областите: Видин, Кюстендил, Монтана, Перник, Пловдив и Търговище.

Базично гниене

В област Стара Загора при посеви с пшеница още от края на месец май и първите две десетдневки на месец юни са констатирани поражения по корените, основата и базалната част на растенията. В тези масиви растенията са отслабнали, в лошо състояние и се очаква да бъдат получени по-ниски добиви.

В област Кърджали се наблюдава висока степен на заплевеляване на посевите с пшеница и ечемик.

ПРОЛЕТНИ ОКОПНИ КУЛТУРИ

Фенофази:

Слънчоглед: ВВСН (51-61) „Поява на цветен бутон между най-горните листа“ - „Начало на цъфтежа: езичестите цветове се удължават; тръбестите цветове, заемащи външната третина на цветното легло се виждат“

Царевица: ВВСН (17-51) „Разтваряне на седми лист“ - „Начало на изметляване: наличие на метлица на върха на стъблото (не е показана от най-горните листа)“

Контрол на вредителите:

Западен царевичен коренов червей /*Diabrotica virgifera*/

В област Пловдив е установено начало на имагиниране на възрастното по ранни хибриди царевица. Няма данни за нанесени щети от ларвите на неприятеля.

Царевичен стъблопробивач /*Ostrinia nubilalis*/

Начало на какавидиране на ларвите на първо поколение на неприятеля е установено в област Пловдив, като до момента не е установено нападение над ПИВ. В област Велико Търново е установено нападение над ПИВ от ларви първа-втора възраст, извършено е

✉ Гр. София, 1606, бул. "Пенчо Славейков" № 15А
☎ +359 (0) 2 915 98 20, ☎ +359 (0) 2 915 98 98, www.bfsa.egov.bg

третиране. В областите: Видин, Враца, Добрич, Монтана и Шумен е констатирано и начало на излюпване ларвите на неприятеля, като в областите: Видин, Враца и Монтана са установени по 1-2 повреди върху до 10-20 % от растенията. В област Враца е внесена трихограма на 0,760 хил. ха.

Памукова ношенка /*Helicoverpa armigera*/

В София област е установено излюпване на първо поколение на неприятеля. Отчетената плътност е под ПИВ (2 бр. гъсеници/100 растения).

Листни въшки /сем. *Aphididae*/

В областите: Перник и Търговище е установена поява на листни въшки по царевични растения с плътност под ПИВ на ограничени площи. В районите на Видин и Търговище се наблюдава ниска степен на нападение в слънчогледови посеви.

Ливадна пеперуда /*Loxostege stictalis*/

От **ОДБХ Враца**, съобщават, че на 14.06. в посев слънчоглед в землището на село Остров, община Оряхово е установен летеж на ливадна пеперуда. Констатирани са единични възрастни - плътността е многократно под ПИВ. Не е констатирано яйцеснасяне.

От **ОДБХ Добрич**, информират, че през периода 14.05-15.06. е установено начало на летеж на пеперуди от второ поколение и повреди от ларвите на неприятеля. Повреди са констатирани по плевелната растителност и на единични растения слънчоглед. Към момента няма данни за извършени третираня.

От **ОДБХ Перник**, подават информация, че от 14.06. е установено начало на летеж - единични пеперуди на ливадна пеперуда от първо поколение на 0,070 хил. ха. в АЕР Радомир.

При проведени маршрутни обследвания от инспекторите по растителна защита от **ОДБХ Русе**, проведени през периода 14-15.06. в посеви от люцерна е установен летеж на неприятеля.

От **ОДБХ София област**, съобщават за установен летеж на единични бройки *ливадна пеперуда*, в периода 08 - 14.06. в посеви от слънчоглед и в необработваеми площи. На 10-16.06. е констатирано яйцеснасяне, а в периода 19-25.06. - излюпване на гъсениците от първо поколение. Не са установени повреди по листата от излюпените гъсеници, отчетената плътност е под ПИВ /(-3 бр. гъсеници на кв. м./)

От **ОДБХ Видин**, съобщават, че по данни на земеделските стопани в региона са презасяти около 0,900 хил. ха слънчоглед, в резултат от повреди нанесени от **сиви червеи** (*Agrotis* spp.) и **щурци** (сем. *Gryllidae*) за АЕР Димово и АЕР Кула и от **сив царевичен хоботник** (*Tanymecus dilaticollis*) за АЕР Видин.

ОДБХ Враца - по данни на земеделските стопани са презасяти 0,485 хил. ха. слънчоглед, в резултат от нападение от **сив царевичен хоботник** (*Tanymecus dilaticollis*).

Черни петна (Фома) /*Phoma macdonaldii*/ и Сиви петна (Фомопсис) /*Diaporthe helianthi*/

✉ Гр. София, 1606, бул. "Пенчо Славейков" № 15А
☎ +359 (0) 2 915 98 20, ☎ +359 (0) 2 915 98 98, www.bfsa.egov.bg

В областите: Велико Търново, Враца, Ловеч, Перник, Плевен, Пловдив и Шумен се наблюдават повреди от патогените. На места са извършени химични третираня.

Листни петна (Алтернария) /*Alternaria helianthi*/

В областите: Монтана и Перник се наблюдават петна по листата. Степента на нападение е от слаба до средна.

Склероцийно увяхване (Бяло гниене) /*Sclerotinia sclerotiorum*/

Нападнати растения с плътност до 2 % се наблюдават в областите: Ловеч, Плевен и Пловдив.

Мана по слънчоглед /*Plasmopara helianthi*/

При извършените обследвания от инспекторите по растителна защита на посеви слънчоглед нападението от патогена е както следва:

В областите: Видин, Добрич, Кюстендил, Ловеч, Пазарджик, Плевен, Стара Загора и Търговище се наблюдава **системна форма на мана**. В някои области проявите са на единични растения. Плътността варира до 15 %. В област Стара Загора пораженията са от 10 до 100 %. В района има само един сигнал за презасяване на площ от 0,092 хил. ха.

В областите: Монтана и Пловдив е установена **локална форма на мана**. Плътността към този момент е слаба. В областите: Бургас, Враца и Перник е констатирана **системна и локална форма**. В област Кърджали се наблюдават 20 % растения с петна, но без икономическо значение.

ТЮТЮН

Фенофаза: „Пети-осми лист“ - „Беритба“

Контрол на вредителите:

Тютюнев трипс /*Thrips tabaci*/

През месец юни неприятеля е установен на полето в областите: Благоевград, Враца, Пазарджик, Разград и Стара Загора. Степента на нападение е единични трипси на 10-12 растения. Единствено от област Пловдив се съобщава за поява на „бронзовост“ между 5-6%.

Листни въшки /сем. *Aphididae*/

Листни въшки се наблюдават в цялата страна. Нападението е от 1 до 5 %, с изключение на област Кърджали, където масово се откриват въшки, но няма колонии, както и вируси. Наблюдава се „сипаница“ само в област Пловдив. Третирането е повсеместно между един и два пъти.

Див огън /*Pseudomonas syringae pv. tabaci*/

В област Благоевград степента на нападение е 5 % нападнати растения 1-ва степен.

В Кърджали е отчетено нападение на малка площ покрай речни басейни, където се задържа влага, само по долните листа, които нямат икономическа стойност.

✉ Гр. София, 1606, бул. „Пенчо Славейков“ № 15А

☎ +359 (0) 2 915 98 20, ☎ +359 (0) 2 915 98 98, www.bfsa.egov.bg

Мана по тютюна /*Peronospora tabacina*/

Констатиран са единични петна. Профилактично третиране е извършено в цялата страна.

РАПИЦА**Фенофаза:**

ВВСН (71-89) „10% от шушулките са оформени“- „Пълно узряване: почти всички шушулки узряле, семената тъмни и твърди“

Контрол на вредителите:**Шушулков хоботник /*Ceutorhynchus assimilis*/**

Установени са 0 - 5% нападнати шушулки на зимна маслодайна рапица от ларви в област Търговище. Вредна дейност с плътност под ПИВ (0-2 бр. ларви/кв. м.) се наблюдава в област Силистра. В областите Плевен, Разград, Силистра и Търговище са извършени химични третираня.

Зелево комарче по шушулките /*Dasineura brassicae*/

В област Търговище от ларви на неприятеля са нападнати 0 – 5 % шушулки. В област Силистра степента на нападение е 0-1 бр. ларви/кв. м.

Сухо стъблено гниене (Фомоза) /*Leptosphaeria maculans*/

В област Търговище в резултат на падналите обилни и поройни валежи се наблюдава завишаване степента на нападение от патогена. Степента на нападението е в границите от 5 до 15 % по листата и стъблата на растенията. В област Шумен отчетената степен на нападение варира в рамките от 0 до 8 % нападнати растения.

СЕМКОВИ ОВОЩНИ ВИДОВЕ**Фенофаза:**

Ябълки и круши: ВВСН (74-78) „Размер на плода до 40 мм; изправяне на плода; (Т - фаза: долната страна на плода и дръжката образуват буквата “Т”)“ - „Плодовете са достигнали 80% от окончателния си размер“

Контрол на вредителите:**Обикновена крушова листна бълха /*Cacopsylla pyri*/**

В областите: Пазарджик, Пловдив и Сливен се наблюдават смесени форми на обикновена крушова листна бълха - яйца, ларви и възрастни. Плътността остава над регистрираните ПИВ.

Ябълков плодов червей /*Laspeyresia pomonella*/ = /*Cydia pomonella*/

През месец юни се наблюдава вредна дейност на гъсеници от първо и начало на развитие на второ поколение на неприятеля. Вредна дейност, изхранване на гъсеници от първо поколение на неприятеля и какавидиране има в различните области на страната. В област

✉ Гр. София, 1606, бул. "Пенчо Славейков" № 15А

☎ +359 (0) 2 915 98 20, ☎ +359 (0) 2 915 98 98, www.bfsa.egov.bg

Враца се наблюдава удължен летеж на пеперуди от първо поколение. В област Търговище е установено начало на излюпване на гъсеници от първо поколение.

Констатирана плътност от първо поколение в наблюдаваните овощни градини: 2-5 % червивост в областите: Благоевград и София област; до 0,5-1,5 % червивост в областите: Варна и Враца, Стара Загора и Ямбол; 1-2 % червивост в областите: Кюстендил и Пазарджик; 0,8-1 % червивост в област Шумен; 0-3 % червивост в областите: Търговище и София област. Начало на летеж на пеперуди от второ поколение на неприятеля е установено в областите: Благоевград, Добрич, Пловдив и София област. Седмичният летеж варира от 4-34 бр. пеперуди на уловка в област Благоевград; 14-39 бр. бр. пеперуди на уловка в област Добрич; 6-10 бр. пеперуди на уловка в област Кюстендил; 24бр. пеперуди на уловка в област Пловдив; 2-4 бр.; пеперуди на уловка в областите: Видин и Силистра; 10-19 бр. пеперуди на уловка в областите: Пазарджик, София област и Сливен.

Червен овощен акар /*Panonychus ulmi*/

През месец юни е констатирано развитие на смесени популации от летните поколения на неприятеля – в област Благоевград плътността е над ПИВ (15 до 28 бр./лист); около и под ПИВ (до 2-3 подвижни форми на лист) в област Пазарджик и под ПИВ (0-1 бр./лист) в област Кюстендил. Променливото време и честите превалявания през месеца задържат проявите от избронзовяване причинени от паяжинообразуващия акар и червения овощен акар.

Кръгломиниращ молец /*Cemiosstoma scitella* /= /*Leucoptera malifoliella*/

През месец юни се наблюдава развитие на първо и второ поколение на неприятеля. В област Бургас има първи видими мини и начало на какавидиране на гъсеници от първо поколение. В област Пазарджик е установено начало на летеж на пеперуди от второ поколение и начало на яйцеснасяне. Плътността остава ниска в сравнение с констатираната такава в предходни години и е под прага на икономическа вредност за изброените области.

Калифорнийска щитоносна въшка /*Quadraspidiotus perniciosus*/

Констатирано е развитие на първо поколение на неприятеля. Начало на раждане на ларви от първо поколение е установено в област Кюстендил. Плътността от неприятеля е висока в нападатите ябълкови градини. Начало на раждане на ларви от първо поколение се наблюдава масово в област Стара Загора.

Листогризеци гъсеници и Листозавивачки

/сем. *Lasiocampidae*, сем. *Noctuidae*, сем. *Erebidae*/ и /сем. *Tortricidae*/

Наблюдава се летеж на пеперуди от новото поколение в област Пазарджик. Плътността на неприятелите е под регистрираните ПИВ. Начало на летеж на листозавивачки от второ поколение е установено в област Пловдив, където плътността е около ПИВ

Бяла американска пеперуда /*Huphantria cunea*/

✉ Гр. София, 1606, бул. "Пенчо Славейков" № 15А
☎ +359 (0) 2 915 98 20, ☎ +359 (0) 2 915 98 98, www.bfsa.egov.bg

Излюпване на гъсеници от първо поколение и начало на образуване на гъсенични гнезда има в област Пазарджик, където плътността остава слаба. Приключва развитието на първо лятно поколение в област Пловдив, където плътността от неприятеля остава висока в общините: Марица, Съединение, Раковски и Първомай.

Струпяване по ябълката /*Venturia inaequalis*/

Ежедневните превалявания в различните области на страната през месец юни провокираха развитието на струпяване и повишаване степента на нападение от патогена. Въпреки провокиращите агроклиматични фактори се отчита добра опазеност в редовно третирани масиви и прояви на слаба степен на зараза по листата и плода.

Струпяване по крушата /*Venturia pirina*/

В област Пловдив е отчетена средна степен на зараза по листата и слаба по плода .

Брашнеста мана по ябълката /*Podosphaera leucotricha*/

В област Благоевград нападението е първа-втора степен с 5-25 % нападнати леторасти. Проведени са две третириания за едновременна борба със струпяването. В областите: Бургас, Пазарджик и Разград се наблюдава слаба степен на нападение. В областите: Монтана и Пловдив слаба до средна степен на нападение; 0-4 % нападнати листа в областите: Кюстендил и Силистра; 0-2 % нападение в областите: Видин и Ловеч.

Огнен пригор /*Erwinia amylovora*/

Масови прояви при круши се наблюдават в картотекираните площи в област Пловдив. При ябълките в област Благоевград е констатираната първа-втора степен на нападение с 7-15 % нападнати леторасти. В област Кюстендил има 0-2 % повредени клонки. В София област - 2-5 % повредени леторасти и плодове.

КОСТИЛКОВИ ОВОЩНИ ВИДОВЕ

Фенофаза:

Праскови: ВВСН (73-79) „Вторично окапване на завръза“ - „Плодовете са достигнали около 90 % от окончателната си големина“

Кайсии: ВВСН (77-85) „Плодовете са достигнали около 70 % от окончателната си големина“ - „Оцветяването се развива“

Череш и вишни: ВВСН (87) „Беритбена зрялост“

Сливи: (ВВСН 75-78) „Плодовете са достигнали половината от окончателната си големина“ - „Плодовете са достигнали около 80 % от окончателната си големина“

Контрол на вредителите:

Източен плодов червей /*Grapholita(Aspila) molesta*/

Приключи развитието на първо поколение на неприятеля. През първата половина от месец юни е установено начало на летеж на пеперудите от второ поколение в областите: Благоевград, Бургас, Пазарджик, Пловдив, Стара Загора, Разград, Русе и Ямбол. В областите: Благоевград, Пазарджик, Пловдив и Сливен има излюпване и изхранване на

✉ Гр. София, 1606, бул. "Пенчо Славейков" № 15А

☎ +359 (0) 2 915 98 20, ☎ +359 (0) 2 915 98 98, www.bfsa.egov.bg

гъсениците от второ поколение, където са проведени трикратни третириания. Плътноста на двата неприятеля, в масивите с праскови, в област Пловдив остава устойчиво висока.

Прасковен клонков молец /*Anarsia lineatella*/

Към момента неприятеля се намира в стадий какавидиране на първа лятна генерация, до летеж на второ лятно поколение в различните райони. В област Благоевград има начало на излюпване на гъсениците от второ поколение. Установената популационна плътност е над ПИВ (3-8 % пресни вгризвания по плодовете).

Черничева щитоносна въшка /*Pseudaulacspis pentagona*/

Наблюдава се в градини от Благоевградски регион с плътност многократно над ПИВ (22-85 бр. ларви/1 м клонка). В края на месец юни се наблюдава излюпване на ларви от второ поколение. Подаден сигнал за третиране.

Листни Въшки /сем. *Aphididae*/

При прасковите има отчетена плътност над ПИВ и варира от 10-18 % нападнати летораста.

Обикновена златка /*Cetonia aurata*/

През месец юни се наблюдава масово вредна дейност по листата в района на Благоевград. Установена е плътност от 6-15 бр./100 летораста, нападнати летораста от 3-12 %.

Черешова муха /*Rhagoletis cerasi*/

През месец юни започна какавидиране на ларвите на неприятеля. Край на летеж на черешовата муха е отчетен в областите: Бургас, Пловдив и Търговище. В област Кюстендил продължава летежът на мухата. Висока плътност по жълтите плоскости е отчетена в област Кюстендил до 164 бр.мухи/уловка; в София област до 49 бр. мухи/уловка; в област Благоевград до 74 бр мухи/уловка. В областите: Сливен и част от Пловдив се наблюдава спад в числеността на мухата.

Черна черешова листна въшка /*Myzus cerasi*/

През месец юни няма третиранни площи срещу листната въшка. Третирианията срещу черешовата муха ограничават развитието на въшката.

Сливов плод червей /*Laspeyresia funebrana*/=*Grapholita funebrana*/

Установен е силен летеж и висока плътност от първо поколение на сливов плод червей. Двете поколения се застъпват. По феромонови уловки е отчетен постоянен и силен летеж - 38 бр. на уловка за седмица. До средата на месец юни приключи развитието на първо поколение на неприятеля. Начало на летеж на второ поколение на неприятеля се наблюдава във всички части на страната. В областите: Пловдив, Силистра и Търговище е отчетено и излюпване на гъсениците от второ поколение. Подадени са сигнали за контрол на неприятеля от второ поколение.

Сливов семеяд /*Eurytoma schreineri*/

✉ Гр. София, 1606, бул. "Пенчо Славейков" № 15А
☎ +359 (0) 2 915 98 20, ☎ +359 (0) 2 915 98 98, www.bfsa.egov.bg

Развитие и вредна дейност на сливов семеяд се наблюдава в област Търговище. Установените поражения към момента са между 5 и 15 % в различните градини, в зависимост от начина на производство - конвенционално или биологично. Очаква се опадането на плодовете да продължи и през месец юли.

Обикновена сливова щитоносна въшка /*Parthenolecanium corni*/

Неприятеля се наблюдава в област Пловдив, проявите са локализирани главно в старите масиви на областта.

Брашнеста мана по праскова /*Sphaerotheca pannosa var. Persicae*/

Краткотрайните и чести валежи съпроводени с оптимални температури, създадоха условия за активно спороношение на патогена, отчетена е слаба до средна степен на нападение по чувствителните сортове.

Късно кафяво гниене /*Monilinia fructigena*/

Превантивни мерки срещу болестта са приложени върху 0,374 хил. ха праскови. За периода в областите: Благоевград и Пловдив са сигнализираны две третирания, като са отчетени единични прояви по чувствителни сортове.

В резултат на валежите и повишената относителна влажност на въздуха, в съчетание с благоприятни температури през месец юни се проявиха симптомите на късно кафяво гниене по плодовете на черешите. Според нивото на прилагана растителна защита проявите от патогена по черешите са слаби до средни в областите: Благоевград, Кюстендил, Пазарджик, Пловдив и София област.

Високата въздушна влажност и чести превалвания провокираха първите прояви по плода на сливите. До момента нападението от гъбната болест остава слабо основно по ранните сортове. В областите: Видин, Плевен и Пловдив е отчетена до средна степен на нападение.

Сачмянка /*Stigmia carpophila*/

През месец юни се засилиха проявите на гъбна сачмянка по черешите, като проявлението на болестта е слабо основно по листата. Запазва се устойчив фон на зараза от сачмянка по кайсията, като отчетената степен на нападение е слаба. Степента на опасност на реколтата е добра.

Бяла ръжда (цилиндроспориоза) по черешата и вишната /*Blumeriella jaapii*/

Благоприятните климатични условия през месец юни допринесоха за разпространение на бялата ръжда в областите: Благоевград, Кюстендил, Пазарджик, Пловдив, Търговище и Шумен. Степента на нападение е слаба, но в областите: Кюстендил и Шумен по чувствителните сортове е отчетена до средна степен – 30 % от листата са засегнати.

ЛОЗЯ

Фенофаза:

ВВСН (65-75) „Масов цъфтеж: 50 % опадане на калпачета“- „Гроздовите зърна са с размер на грахово зърно, гроздовете са увиснали“

✉ Гр. София, 1606, бул. "Пенчо Славейков" № 15А

☎ +359 (0) 2 915 98 20, ☎ +359 (0) 2 915 98 98, www.bfsa.egov.bg

Контрол на вредителите:**Шарен гроздов молец /*Lobesia botrana*/**

През месец юни е установено начало на летеж на пеперуди от второ поколение на неприятеля в областите: Благоевград, Бургас, Добрич, Пазарджик, Пловдив и Ямбол. Начало на яйцеснасяне е отчетено в областите: Благоевград, Пазарджик и Пловдив. Начало на излюпване на гъсениците от второ поколение се наблюдава в областите: Благоевград, Добрич, Пазарджик и Пловдив. Извършени са третираня срещу първо и второ поколение и гъсениците от второ поколение.

Жълт лозов акар /*Schizotetranychus viticola*/, Лозова краста /*Eriophyes vitis*/ и Цигарджия /*Byctiscus betulae*/

През месец юни се наблюдава поява и вредна дейност на неприятелите в област Благоевград. Извършени са химични третираня.

Лозова щитовка /*Pulvinaria vitis*/

През периода се наблюдава излюпване на ларвите в областите: Пловдив и Ямбол. Извършвани са химични третираня срещу неприятеля.

Брашнеста мана /*Oidium tuckeri*/

Установени са прояви по зърната, листата, ресата и леторастите в областите: Благоевград, Кърджали, Монтана, Пазарджик и Пловдив. Извършени са третираня.

Мана /*Plasmopara viticola*/

Наблюдават се мазни петна по листата в областите: Велико Търново, Видин, Добрич, Кюстендил, Разград и Търговище. Нападение по ресата има в областите: Благоевград, Велико Търново и Разград. Извършени са по няколко третираня.

Сиво гниене /*Botrytis cinerea*/

Поява на болестта с полепи по ягоридата е констатирана в област Благоевград на площ от 1,090 хил.ха. проведени са две третираня.

Черно гниене /*Guignardia bidwellii*/

Прояви на болестта се наблюдават в отделни масиви в област Монтана. Площта е третирана един път.

КАРТОФИ**Фенофаза:**

ВВСН (10-33) „От клубени: първите листенца започват да нарастват; от семена: котиледоните напълно се разтварят“ - „30% от растенията в редовете се допират“ **за късни сортове**

ВВСН (40-69) „Начало на образуване на клубени: нарастване до два пъти на диаметъра на върха на първия стolon спрямо срещулежащия стolon“ - „Край на цъфтежа на първото съцветие“ **за средно-ранни сортове**

✉ Гр. София, 1606, бул. "Пенчо Славейков" № 15А

☎ +359 (0) 2 915 98 20, ☎ +359 (0) 2 915 98 98, www.bfsa.egov.bg

ВВСН (85-99) „Плодовете от първо плодообразуване са оцветени от охра до кафяво” - „Готов продукт за прибиране“ *за ранни сортове*

Контрол на вредителите:

Колорадски бръмбар /*Leptinotarsa decemlineata*/

Наблюдава се развитието на второ поколение. Ежегодно плътността на неприятеля е около ПИВ и се контролира с редовни третираня.

Телени червей /сем. *Elateridae*/

Внесени са инсектициди срещу неприятеля при засаждане на картофите.

Картофен молец /*Phthorimaea operculella*/

Отчетени са 1-6 бр. пеперуди по ферономови уловки за седмица в област Благоевград и 8 бр. пеперуди по ферономови уловки за седмица в област Кюстендил. Повишаване на летежа се наблюдава в област Пазарджик.

Зимен сив червей /*Agrotis segetum*/

Установени са 2-4 бр. по ферономови уловки за седмица в област Благоевград. Не е извеждана борба срещу неприятеля.

Листни въшки /сем. *Aphididae*/

В област Смолян се наблюдава масово размножаване на листни въшки.

Картофена мана /*Phytophthora infestans*/

В област Благоевград до края на месец юни са отчетени между един и седем критични периода на картофена мана с продължителност от 5 до 8 дни за различните райони. Слаба степен на нападение от мана по листата от най-долните етажи се наблюдава в областите: Пазарджик и Сливен. Нетипична поява на патогена по върха на растенията е установена в област Перник. Слаба до средна степен на нападение има в област Кюстендил. В района на Смолян, се наблюдава масово разпространение на болестта, на места на които не се извършват растителнозащитни мероприятия.

Кафяви листни петна /*Alternaria solani*/

Продължава да бъде слаба степен на нападение по листата от най-долните етажи в област Сливен 2-4 %. Слабо нападение е отчетено в областите: Кюстендил и Пазарджик. Средна степен на нападение се наблюдава в област Велико Търново. От средата на месец юни в област Смолян е констатирано масово разпространение на патогена, там където не се извършват растителнозащитни мероприятия.

Марокански скакалец /*Doclostaurus maroccanus*/

От **ОДБХ Благоевград**, съобщават, че при извършени маршрутни обследвания от инспекторите по растителна защита, е установено увеличаване на популационната плътност на неприятеля. Плътността е от 12-15 бр. ларви/кв.м от първа, втора и трета възраст и единични екземпляри от окрили ларви от четвърта възраст, които прелитат на малки разстояния. Неприятелят е регистриран в местностите Горно поле и Ормано в землището на с. Генерал Тодоров и местността Метлата в с. Марикостиново, общ. Петрич на площ от 240 дка. Скакалците са установени само на пустеещи земи. При извършеното обследване видът не е установен по отглежданите земеделски култури. Земеделските стопани извършват растителнозащитни мероприятия в посевите си. Установената плътност от марокански скакалец към момента (05.07.) не създава риск от нападение върху намиращите се в близост земеделски култури. В другите агроecологични райони са установени единични екземпляри на марокански скакалец, без икономическо значение.

В **област Кърджали**, в района на с. Купците е констатирано излюпване на 09.06. Към 19.06. популацията на вредителя включва ларви от първа и втора възраст и новоизлюпени. Открити са огнища в района на с. Габрово; с. Комунига, община Черноочене; с. Купците; с. Поточе, община Джебел. Огнищата заемат площ между 2-4 кв. м., с плътност „неизброими“ в ливади и пасища. Не са открити в близост до земеделски култури. Към края на месец юни са установени скакалци от трета възраст. Наблюдава се разселване или излитане от огнищата, както и намаляване на плътността на 15-20 бр/ кв. м.

В **област Хасково**, при извършени обследвания в ливади и пасища от инспекторите по растителна защита в периода 28.06-05.07., в общините Маджарово и Ивайловград (силно нападнати през изминали години), не се откриват огнища от неприятеля. В землището на с. Чучулига, община Ивайловград (подаден сигнал за наличие на неприятеля на 09.06.) се наблюдават екземпляри от трета-четвърта възраст. Установена е ниска плътност на неприятеля. Не се констатира увеличаване на нападнатите площи в сравнение с предходното наблюдение. Нападението от марокански скакалци към 2023 г. е сравнително слабо и на ограничена площ, но се очаква през следващите години силно да се увеличи.

Уведомени са кметовете на съответните населени места за установената плътност и развитието на неприятеля.

Инспекторите по растителна защита непрестанно обменят информация по отношение появата, разпространението, плътността и степента на нападение от неприятеля със земеделските стопани.

Маршрутните, целенасочени обследвания за установяване поява, разпространение и плътност на неприятеля, ще продължат.